

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక సర్వే 2022 ముఖ్యాంశాలు

2021 - 2022లో పన్నె తర రాబడి అంచనాలు చేరుకోకపోవడంతో వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం అంచనాలను ప్రభుత్వం తగ్గించింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.30,557 కోట్ల పన్నె తర రాబడిని అంచనా వేయగా జనవరి వరకు రూ.7 వేల కోట్లలోపు మాత్రమే వచ్చింది. ఈ నేపథ్యంలో 2022 - 23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో పన్నె తర రాబడి అంచనాలను రూ.25,421 కోట్లుగా పేర్కొంది. ఇందులో భూముల అమ్మకం ద్వారా రూ.15,500 కోట్లను, గనుల శాఖ ద్వారా రూ.6,399 కోట్లను అంచనా వేయగా మిగిలిన మొత్తం ఇతర పన్నె తర రాబడిగా పేర్కొంది.

ఏ సంక్షోభాన్నైనా ఎదుర్కొని నిలబడగలదని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ మళ్ళీ నిరూపించుకుంది. గత రెండేళ్లలో కోవిడ్-19 మహమ్మారి సృష్టించిన ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని అధిగమించి వృద్ధి రేటులో తెలంగాణ మళ్ళీ పూర్వపు దూకుడును అందుకుంది. స్థిర ధరల వద్ద 2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరంలో జాతీయ వృద్ధి రేటు 8.9 శాతం కాగా, తెలంగాణ 11.2 శాతం సాధించింది. రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి తన్నీరు హరీశ్ రావు మార్చి 7న శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన "తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక సర్వే-2022" నివేదికలో ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి. ఈ నివేదిక ప్రకారం... ప్రస్తుత ధరల వద్ద 2021-22లో రాష్ట్రం 19.1 శాతం వృద్ధి రేటు సాధించగా, జాతీయ సగటు 19.4 శాతంగా నమోదైంది. రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎస్డీపీ) విలువ రూ.11.6 లక్షల కోట్లు.

జీఎస్డీపీ అంటే: ఒక నిర్దిష్ట సంవత్సరంలో దేశం/రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయిన తుది సరుకులు, సేవల మొత్తం విలువను స్థూల జాతీయోత్పత్తి (జీడిపీ)/ రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎస్డీపీ) అంటారు. ఆర్థికాభివృద్ధికి సూచికలుగా జీడిపీ, జీఎస్డీపీలను పరిగణిస్తారు.

జాతీయ వృద్ధి రేటును అధిగమించి రాష్ట్రం సాధించిన ఆర్థికాభివృద్ధి

తలసరి ఆదాయం

వ్యక్తిగత స్థాయిలో ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధి, జీవన ప్రమాణాల మెరుగుదలకు సూచికైన తలసరి ఆదాయం వృద్ధిలో రాష్ట్రం దూకుడు కొనసాగిస్తోంది. 2021-22లో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ.2,78,833 కాగా, జాతీయ సగటు రూ.1,49,848 మాత్రమే. జాతీయ సగటుతో పోలిస్తే రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 1.9 రెట్లు అధికంగా ఉంది. 2020-21లో రాష్ట్రం రూ.2,37,632 తలసరి ఆదాయంతో 14 పెద్ద రాష్ట్రాల్లో రెండో స్థానంలో నిలిచింది.

జిల్లాల వారీగా తలసరి ఆదాయం	
రంగారెడ్డి	6,58,757
హైదరాబాద్	2,51,331
మేడ్చల్ - మల్కాజ్గిరి	2,40,008
మెదక్	2,29,833
మహబూబ్ నగర్	2,23,348
యాదాద్రి	2,22,100
సిద్దిపేట	2,19,292
జయశంకర్ భూపాలపల్లి	2,13,735

సంగారెడ్డి	2,04,692
నల్గొండ	2,01,144
కరీంనగర్	1,91,205
సూర్యాపేట	1,83,810
భద్రాద్రి	1,83,386
ఖమ్మం	1,83,318
నిర్మల్	1,79,169
వరంగల్ రూరల్	1,75,951
ఆదిలాబాద్	1,75,171
జనగాం	1,74,636
పెద్దపల్లి	1,73,981
ములుగు	1,67,769
నిజామాబాదు	1,66,766
నాగర్ కర్నూల్	1,63,462
రాజన్న సిరిసిల్ల	1,56,150
కామారెడ్డి	1,55,032
మంచిర్యాల	1,54,955
మహబూబాబాద్	1,52,577
వనపర్తి	1,51,458
జగిత్యాల	1,50,048
జోగులాంబ గద్వాల	1,49,606

నారాయణపేట	1,43,428
వరంగల్ అర్బన్	1,38,387
కొమురం భీమ్	1,37,488
వికారాబాద్	1,37,479

సేవల రంగానికి అత్యధిక వాటా: రాష్ట్రాల జీఎస్టీపీకి మూడు ప్రధాన రంగాలైన వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలు, పరిశ్రమలు, సేవల రంగాలు ఉత్తమిస్తాయి. తెలంగాణ ఆవిర్భావం నుంచి రాష్ట్ర స్థూల విలువ జోడింపు (జీఎస్వీపి)నకు సేవల రంగమే ప్రధాన చేయూత ఇస్తోంది. తర్వాతి స్థానంలో పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలున్నాయి. 2021-22లో జీఎస్వీపీలో 61.3 శాతం వాటా సేవల రంగానిదే కాగా, 20.4 శాతం వాటా పారిశ్రామిక, 18.3 శాతం వాటా వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలది.

2014-15లో 16.3 శాతం ఉన్న వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాల వాటా 2021-22లో 18.3 శాతానికి పెరిగింది. 2014-15లో మైనస్ 0.66 శాతం రుణాత్మక వృద్ధి రేటు కలిగిన రాష్ట్ర వ్యవసాయం, అనుబంధాల రంగాలు.. 2021-22లో 9.09 శాతం వృద్ధి రేటును సాధించడం దీనికి నిదర్శనమని నివేదికలో ప్రభుత్వం పేర్కొంది. గ్రామీణ తెలంగాణకు వెన్నుముకగా ఉన్న వ్యవసాయం 48 శాతం జనాభాకు ఉపాధి కల్పిస్తోంది. కాళేశ్వరం ఎత్తిపోతల, మిషన్ కాకతీయ, రైతుబంధు, రైతు బీమా, వ్యవసాయానికి 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్ వంటి పథకాలు సాగు అభివృద్ధికి దోహదపడ్డాయి.

పెరిగిన పురుగు మందుల వినియోగం: తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎరువులు, పురుగుమందుల వినియోగం భారీగా పెరిగిందని తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక సర్వే 2021-22 వెల్లడించింది. రాష్ట్రంలో ఎరువుల వినియోగం 2018లో 28లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల నుంచి 2020లో 39లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగిందని తెలిపింది. సాగులో ఉన్న భూమి విస్తీర్ణం, పంట రకం, పంట విధానం, పంట తీవ్రత, నేల రకం, దాని పరిస్థితి, వ్యవసాయం, వాతావరణ పరిస్థితులు, రైతుల సామర్థ్యం వంటి అనేక కారణాల వల్ల ఎరువులు, పురుగు మందుల వినియోగం నిర్ణయిస్తారు. నీటి పారుదల సౌకర్యం గణనీయంగా పెరగడంతో సాగు విస్తీర్ణం అధికమైంది. దీంతో ఎరువుల వినియోగం పెరిగిందని తెలిపింది.

రైతుబంధు: 2021-22 యాసంగిలో దాదాపు 63 లక్షల మంది రైతులు రైతుబంధు పథకం కింద పెట్టుబడి సాయం పొందారు. వీరిలో 72.58 శాతం మంది సన్నకారు రైతులు. 18.30 శాతం మంది చిన్న రైతులు. మిగిలినవారు

పెద్దరైతులు. రైతుబంధు కింద ఇప్పటివరకు ఎనిమిది సీజన్లలో కలిపి రూ.50,448 కోట్లు రైతుల ఖాతాల్లోకి ప్రభుత్వం జమ చేసింది. 2021-22 యాసంగిలో మొత్తం 63 లక్షల మంది లబ్ధిదారులలో 53 శాతం మంది బీసీలున్నారు. 13 శాతం మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గానికి చెందినవారున్నారు. రైతుబంధు మొత్తం సొమ్ములో 48 శాతం బీసీలకు, 30 శాతం ఇతరులకు, 13 శాతం ఎస్టీలకు, 9 శాతం ఎస్సీలకు పంపిణీ చేశారు.

రైతు బీమా: 2018 నుండి తెలంగాణ ప్రభుత్వం రైతు బీమా పథకాన్ని అమలు చేస్తోంది. ఏ కారణం చేతనైనా రైతు ప్రాణాలు కోల్పోతే సంబంధిత కుటుంబ సభ్యులకు ఆర్థిక ఉపశమనంగా రూ.5 లక్షల బీమా మొత్తం అందజేస్తుంది. ఈ ప్రీమియం మొత్తాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. 2018-19 నుండి ప్రభుత్వం రూ.3,763.80 కోట్ల మేరకు క్లెయిమ్లను పరిష్కరించింది. ఆ మొత్తాన్ని 75,276 పేద కుటుంబాలకు బదిలీ చేసింది. 2020-21 సంవత్సరంలో రైతు బీమా కింద 32.7లక్షల మంది రైతులు నమోదు చేసుకున్నారు.

49 శాతం సాగు భూమి: తెలంగాణ రాష్ట్రం 276.96లక్షల ఎకరాలకు పైగా భౌగోళిక విస్తీర్ణంతో భారతదేశంలో 11వ అతిపెద్ద రాష్ట్రంగా ఉంది. మొత్తం విస్తీర్ణంలో 49.07 శాతం విస్తీర్ణం నికర సాగు ప్రాంతం. 24.07 శాతం అటవీ విస్తీర్ణంలో ఉంది. వ్యవసాయేతర ఉపయోగాలకు కింద భూమి దాదాపు 7.46 శాతం, బీడు భూములు 9.02 శాతం, బంజరు, సాగుకు యోగ్యత లేని భూమి 5.42 శాతం ఉంది. ఇతరత్రా సాధారణ భూములున్నాయి.

ముఖ్యమైన కేటాయింపులు (రూ. కోట్లలో)

తెలుగు

అంశం	2021-2022	2022-2023
వైద్య విధాన పరిషత్ పరిధిలోని ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికి	2.00	250.00
జిల్లా ప్రాంతీయ ఆసుపత్రిల్లో శస్త్ర చికిత్స వస్తువులకు	13.57	75.00
వైద్య విధాన పరిషత్ ఆసుపత్రిల్లో నిర్ధారణ పరీక్షలకు	1.00	100.00
టీవీవీపీ ఆసుపత్రిల్లో పరికరాల కొనుగోలుకు	1.00	200.00
బోధనా ఆసుపత్రిల్లో నిర్ధారణ పరీక్షల పరికరాలకు	.-	250.00
బోధనా ఆస్పత్రిల్లో డిస్పెన్సరీస్	-	150.00
బెషదాలకు	253.80	377.43
ప్రాథమిక వైద్యంలో నిర్ధారణ పరీక్షలకు	-	50.00

పీహెచ్ సీ ల్లో పరికరాలకు	-	50.00
104 వాహనాలకు	36.82	15.00
108 వాహన సేవలకు	52.94	30.00
102 వాహనాలకు(అమ్మఒడి)	15.00	5.00

Download Telangana Socio Economic Survey 2022 Key Highlights

